

8. RAHOITUSOSA

Rahoituslaskelmassa esitetään toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat. Niiden nettomäärä osoittaa kunnan rahavarojen muutoksen tilikaudella. Rahoituslaskelma osoittaa, kuinka paljon tarvitaan tulorahoituksen lisäksi lainarahoitusta investointeihin, lainan lyhennyksiin ja muihin rahoitusmenoihin. Rahoituslaskelmassa osoitetaan myös miten rahoitustarve katetaan. Määrärahojen sitovuus on avattu talousarvion luvussa 3.1. Rahoitusosassa kuvataan kunnan maksuvalmiutta ja sen riittävyttä. Rahoituslaskelman tunnusluvut on avattu kohdattu 9. koonti.

Vuosikate osoittaa sen tulorahoituksen, joka palveluiden järjestämiskustannusten maksamisen jälkeen on kaupungin pankkitilillä käytettävissä investointeihin, sijoituksiin ja lainojen lyhennyksiin. Tulorahoituksen riittävyttä arvioidaan vuosikatteen perusteella:

- Kunnan talous vahvistuu, kun vuosikate kattaa sekä pitkäaikaisten lainojen lyhennykset että poistonalaiset investoinnit.
- Kunnan talous on tasapainossa, kun vuosikate kattaa poistot. Poistojen on vastattava keskimääräistä poistonalaisten investointien tasoa.
- Kunnan talous heikkenee, kun vuosikate on positiivinen, mutta tilikauden tulos negatiivinen.
- Mikäli vuosikate on negatiivinen, tulorahoitus ei riitä palveluiden järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin.

Investointien vuotuinen määrä ylittää kassavaroissa käytettävissä olevan rahamäärän, joka tarkoittaa, että suurin osa talousarviosuunnitelmakauden investoinneista tulee rahoittaa lainarahoituksella. Taloussuunnitelmavuosien rahoituslaskelman luvuissa on huomioitu lainanlyhennysten määrän kasvu. Lainakannan muutokset kuvataan rahoituslaskelmalla rahoituksen rahavirrassa. Jokainen vuoden aikana tapahtuva mahdollinen määrärahamuutos, tilikauden tuloksen yläpuolelle vaikuttava määräraha käyttötaloudessa tai investointiosan päivitys muuttaa rahoitustarvetta. Taloussuunnitelmakauden alijäämä tulee huomioida suunnitelmavuosien talouden suunnittelussa.

Vuonna 2023 peruskaupungin suunniteltu vuosikate on 18 miljoonaa euroa. Suunnittelukaudella 2023–2026

peruskaupungin vuosikate kattaa vain 50 prosenttia investoinneista. Peruskaupungin vuoden 2023 investointisuunnitelma on yhteensä 32 miljoonaa euroa. Talousarviovuotena 2023 peruskaupungin nykyinen tulorahoitus ei riitä käyttö- ja investointimenojen kattamiseen. Mikäli peruskaupungin talous toteutuu investointi- ja käyttötalouden osan edellyttämällä tavalla, tarvitaan vuodelle 2023 uutta ulkopuolista rahoitusta jopa viisinkertainen määrä vuoteen 2022 verrattuna. Antolainasaamisten lisäykset sisältävät varauksen konserniyhteisöille myönnettävistä lainoista. Antolainasaamisten vähennyksiin on laskettu konserniyhteisöjen lainasuunnitelmien mukaiset lyhennykset kaupungille.

Pitkäaikaisia lainoja otetaan pitkävaikutteisten investointien rahoittamiseen. Vuonna 2023 peruskaupungille on arvioitu otettavan uutta pitkäaikaista lainaa jopa 32 miljoonaa euroa ja koko suunnittelukaudella 2023–2026 yhteensä 167 miljoonaa euroa. Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset on merkitty talousarvion laadintahetkeen mennessä otettujen ja seuraavana vuonna otettavien lainojen arvioitujen lyhennysaikataulujen mukaan.

Vuonna 2023 lainoja lyhennetään 17,3 miljoonaa euroa (sisältää myös yhteisöille annettujen lainojen lyhennykset) ja koko suunnittelukaudella 2023–2026 yhteensä 93,9 miljoonaa euroa. Lainakanta tulee lisääntymään vuosina 2023–2026 noin 73,5 miljoonaa euroa, mikäli investoinnit toteutetaan suunnitelman mukaan ja peruskaupungin nettokäyttömenot toteutuvat suunnitellulla tasolla. Kaupungin konsernitilin maksuvalmiuden ylläpitämiseksi otetaan tarpeen mukaan lyhytaikaista enintään vuoden laina-ajalla olevaa lainaa kaupunginhallituksen päättämien ohjeiden mukaisesti. Vuonna 2023 peruskaupungin toiminnan ja investointien rahavirta on 17,4 miljoonaa euroa negatiivinen ja koko suunnittelukaudella 2023–2026 on 86,5 miljoonaa euroa negatiivinen.

8.1 PERUSKAUPUNKI

RAHOITUSLASKELMA, 1000 euroa	TP 2021	TA 2022	TA 23	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	26 353	9 093	18 026	10 909	17 734	22 918
Satunnaiset erät						
Tulorahoituksen korjauserät	-3 959	-500	-3 000	-2 500	-2 500	-2 500
Toiminnan rahavirta yht.	22 394	8 593	15 026	8 409	15 234	20 418
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-14 014	-18 850	-35 385	-48 225	-45 871	-26 065
Rahoitusosuudet investointeihin	188					
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	4 240	4 399	3 000	2 500	2 500	2 000
Investointien rahavirta yht.	-9 586	-14 451	-32 385	-45 725	-43 371	-24 065
Toiminnan ja investointien rahavirta yht.	12 808	-5 858	-17 359	-37 316	-28 137	-3 647
Rahoituksen rahavirta						
Antolainasaamisten lisäykset	-13 134		-1 400	-1 500		
Antolainasaamisten vähennykset	829	2 585	2 450	2 450	2 450	2 450
Antolainauksen muutokset	-12 306	2 585	1 050	950	2 450	2 450
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	18 600	7 294	32 000	55 000	50 000	30 380
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-18 158	-17 430	-17 270	-19 954	-25 814	-30 814
Lyhytaikaisten lainojen muutos	20 678					
Lainakannan muutokset	21 120	-10 136	14 730	35 046	24 186	-434
Oman pääoman muutokset						
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Rahoituksen rahavirta yht.	8 815	-7 551	15 780	35 996	26 636	2 016
Vaikutus maksuvalmiuteen	21 622	-13 409	-1 579	-1 320	-1 501	-1 631